Jaarverslag 2024
Commissie bezwaarschriften

Inhoudsopgave

1 Inhoud

1 Inleiding 3
2 Commissie bezwaarschriften 4
2.1 Taken van de commissie 4
2.2 Samenstelling van de commissie 4
3 De procedure 5
3.1 Werkwijze van de commissie 5
3.2 Termijnen 6
4 Bezwaarschriften 7
4.1 Aantal bezwaarschriften 7
4.2 Uitgebrachte adviezen 8
4.2.1 Uitgebrachte adviezen voor gemeente Gemert-Bakel 8
4.2.2 Uitgebrachte adviezen voor gemeente Laarbeek 10
4.2.3 Uitgebrachte adviezen voor Peelgemeenten 12
4.3 Beslissingen op bezwaar 13
4.4 Afhandelingstermijn 13
4.5 Aantal hoorzittingen 14
4.6 Tijdstip en locaties hoorzittingen 14
5. Mediation in de bezwaarfase 15
6. Conclusies en aandachtspunten 16
6.1 Conclusies 16
6.2 Aandachtspunten 16

1 Inleiding

Dit is het jaarverslag van de intergemeentelijke commissie bezwaarschriften voor de gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek (hierna: de commissie). Vanaf 1 maart 2013 adviseert de commissie over bezwaarschriften die zijn ingediend bij beide gemeenten.

Dit jaarverslag gaat over de door de commissie behandelde bezwaarschriften van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024.

Met dit jaarverslag geeft de commissie inzicht in het aantal behandelde bezwaarschriften, het resultaat daarvan en over welke onderwerpen het gaat. Daarmee wordt inzichtelijk gemaakt hoeveel besluiten van de bestuursorganen (de raad, het college van burgemeester en wethouders of de burgemeester) ter discussie zijn gesteld door er bezwaar tegen te maken en hoeveel van die besluiten wel of niet stand hielden in bezwaar.

De bezwaarprocedure biedt niet alleen waarborgen voor een zorgvuldige afhandeling van bezwaren door de bestuursorganen, maar biedt daarnaast ook handreikingen om de dienstverlening, de regelgeving of het beleid van de beide gemeenten te verbeteren.

In dit jaarverslag wordt zoveel mogelijk een vergelijking gemaakt met de vorige jaren.

Hoofdstuk 2 vermeldt hoe de commissie is samengesteld. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van de bezwaarschriftenprocedure en de wettelijke afhandelingstermijnen. In hoofdstuk 4 komen de resultaten aan de orde. In hoofdstuk 5 wordt mediation (conflictbemiddeling) besproken. Tenslotte worden er in hoofdstuk 6 een aantal conclusies getrokken en een aantal aandachtspunten weergegeven.

2 Commissie bezwaarschriften

2.1 Taken van de commissie

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kan tegen een besluit beroep worden ingesteld bij de rechtbank. Er kan echter meestal niet rechtstreeks beroep worden ingesteld (onder omstandigheden is dat overigens soms wel mogelijk). Eerst moet bezwaar worden gemaakt bij het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen. Het bestuursorgaan heroverweegt het besluit naar aanleiding van het ingediende bezwaar.

Om de bezwaarschriftenprocedure eenduidiger en meer gestructureerd te maken en kwalitatief te verbeteren, is een commissie bezwaarschriften ingesteld. De taak van de commissie is om het bestuursorgaan te adviseren over het te nemen besluit op het bezwaarschrift.

De commissie adviseert over bezwaarschriften op het gebied van onder meer het omgevingsrecht, de handhaving, de Algemene Plaatselijke Verordening, de Wet maatschappelijke ondersteuning, subsidies en verkeer. De commissie adviseert niet in bezwaarzaken over de Wet waardering onroerende zaken en de Participatiewet.

De commissie is een onafhankelijke externe adviescommissie als bedoeld in artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht. De commissie rekent het tot haar taak om:
- een bijdrage te leveren aan een goede verhouding tussen burger en bestuursorgaan;
- een luisterend oor te hebben voor de burger waardoor de burger zich gehoord en begrepen voelt;
- de kwaliteit van het handelen van het bestuursorgaan te verbeteren;
- gebreken aan besluiten te constateren zodat de besluitvorming in bezwaar door het bestuursorgaan kan worden hersteld.

2.2 Samenstelling van de commissie

De samenstelling van de commissie bezwaarschriften is in 2024 als volgt:

de heer mr. C.H. van der Meij MPA	voorzitter
de heer mr. A.A.M. Kuijken	plaatsvervangend voorzitter, lid
de heer mr. A.P.G. Philipse	lid
mevrouw mr. M.C.H. van de Ven	lid
mevrouw mr. J. de Wit	lid
de heer mr. J. Hasper	lid
de heer mr. A.M.J. van den Biggelaar	lid
de heer mr. W.A.E. Braam	secretaris
de heer mr. J. Hijzelaar	secretaris
mevrouw E. Hendriks	secretariaat

3 De procedure

3.1 Werkwijze van de commissie

De taak van de commissie is om de verschillende bestuursorganen van de gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek onafhankelijk te adviseren over de beslissing op bezwaarschriften. Om dit te kunnen doen heeft de commissie de beschikking over de stukken die over de zaak gaan.

De commissie houdt een hoorzitting om de procespartijen te horen. De commissie bestaat tijdens een hoorzitting uit een voorzitter en twee leden. De commissie wordt bij haar werkzaamheden ondersteunt door een secretaris. De secretaris maakt echter geen deel uit van de commissie.
Tijdens de hoorzitting krijgen de bezwaarmaker, een vertegenwoordiger van het bestuursorgaan en eventuele andere belanghebbenden de mogelijkheid hun standpunten verder toe te lichten. Aan de hand van de stukken en wat er tijdens de hoorzitting naar voren is gebracht, geeft de commissie een advies aan het bestuursorgaan.
Overigens kan soms van het horen worden afgezien, bijvoorbeeld als een zaak niet inhoudelijk door de commissie hoeft te worden behandeld. Dit kan bijvoorbeeld aan de orde zijn als een bezwaarschrift buiten de wettelijke termijn van 6 weken is ingediend of de indiener van een bezwaarschrift geen belanghebbende is. Er is in dat geval sprake van een kennelijk niet-ontvankelijk bezwaarschrift, zodat behandeling door de commissie niet nodig is.

Er worden maximaal vier zaken tijdens een hoorzitting door de commissie behandeld. Het kan voorkomen dat er meer zaken (gevoegd) worden behandeld, zoals bij verwachte termijnoverschrijdingen of uit efficiencyoverwegingen bij samenhangende zaken. In de praktijk worden meestal twee zaken tijdens een hoorzitting behandeld.

Tijdens de hoorzittingen worden aantekeningen of geluidsopnamen gemaakt. Wanneer nodig werkt de secretaris van de commissie een verslag uit. Dit kan het geval zijn als er beroep wordt ingesteld, als het verslag van de hoorzitting een toegevoegde waarde heeft voor de zaak, of op verzoek. Na de hoorzitting stelt de secretaris het advies van de commissie in concept op. Dit conceptadvies wordt aan de commissie voorgelegd. Na de vaststelling van het definitieve advies door de commissie en de ondertekening daarvan door de voorzitter en secretaris, wordt het advies aan de procespartijen toegestuurd. Het bestuursorgaan neemt daarna een beslissing op bezwaar. Deze beslissing krijgt bezwaarmaker toegestuurd. Het advies van de commissie wordt daarbij gevoegd en maakt daarvan onderdeel uit.

Het bestuursorgaan is niet verplicht om het advies van de commissie te volgen. Wenst het bestuursorgaan af te wijken van het advies van de commissie, dan geldt een verzwaarde motiveringsplicht.

De commissie werkt sinds medio 2020 met digitale dossiers. Dossiers worden vanaf die tijd digitaal door het bestuursorgaan bij de commissie aangeleverd.

3.2 Termijnen

De totale termijn voor de afhandeling van bezwaarschriften bedraagt 18 weken. De afhandelingstermijn gaat pas lopen na afloop van de bezwaartermijn. De bezwaartermijn bedraagt zes weken en vangt aan met ingang van de dag na die waarop het besluit is bekend gemaakt. Op grond van de Algemene wet bestuursrecht geldt voor de afhandeling van bezwaarschriften een termijn van 6 weken. Als er echter een adviescommissie is ingesteld, zoals bij beide gemeenten het geval is, dan geldt een termijn van 12 weken. Een verlenging van 6 weken is mogelijk door middel van een verdagingsbesluit van het bestuursorgaan. In beide gemeenten wordt standaard in de ontvangstbevestiging een verlenging van 6 weken voor de afhandeling van het bezwaarschrift opgenomen. Hiermee komt de termijn op 18 weken. Verder uitstel is mogelijk als de bezwaarmaker daarmee instemt en de belangen van andere belanghebbenden niet worden geschaad.

De totale afhandelingstermijn van 18 weken is voor beide gemeenten verdeeld in twee gelijke termijnen van 9 weken. Een termijn van 9 weken voor de behandelend ambtenaar van het bestuursorgaan en een termijn van 9 weken voor de commissie. Voor de behandelend ambtenaar betekent dit dat hij 9 weken de tijd heeft om de relevante stukken te verzamelen, het verweerschrift op te stellen, het advies van de commissie voor te leggen aan het bestuursorgaan en een beslissing op bezwaar op te stellen. De commissie heeft 9 weken de tijd voor het inplannen en houden van een hoorzitting, het versturen van de uitnodigingen en het procesdossier, om een advies op te stellen en dit advies te versturen aan het bestuursorgaan, bezwaarmaker(s) en eventueel andere belanghebbenden.

4 Bezwaarschriften

4.1 Aantal bezwaarschriften

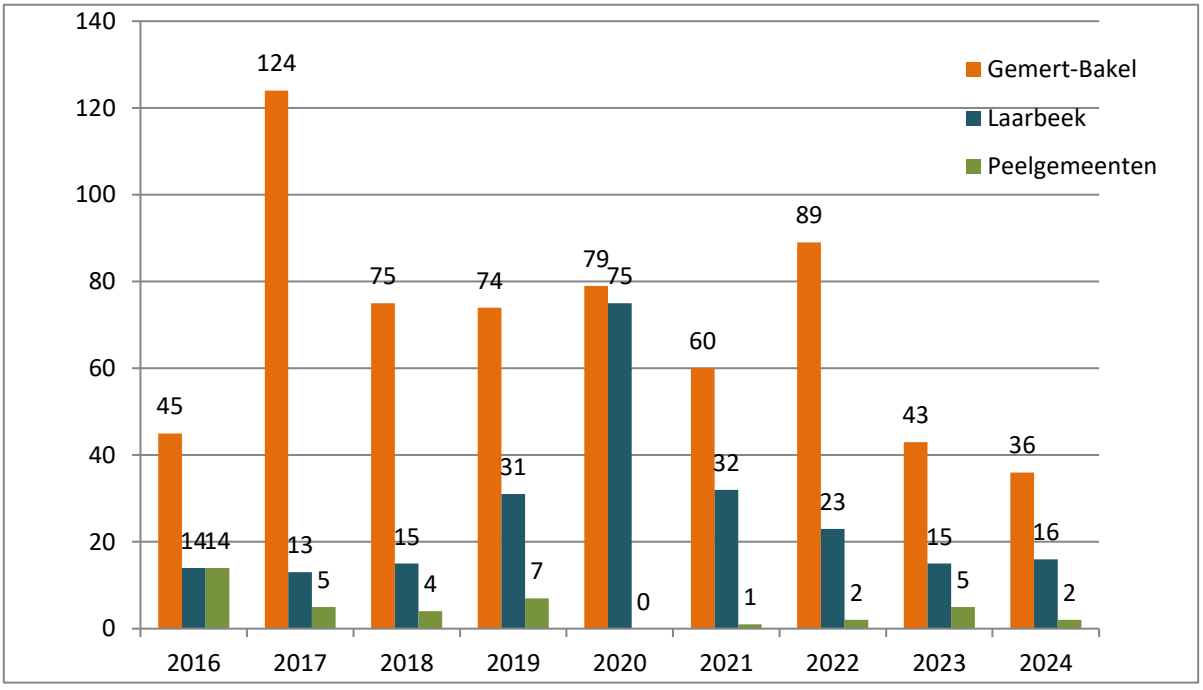
In de gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek zijn in 2024 in totaal 55 bezwaarschriften ingediend waarvoor een hoorzitting is gepland. Eén daarvan (Gemert-Bakel) is ingetrokken in de periode tussen ontvangst van het bezwaarschrift bij de commissie en de hoorzitting. Dit betekent dat de commissie 54 bezwaarschriften tijdens een hoorzitting heeft behandeld. Eén daarvan (Laarbeek) is na de hoorzitting alsnog ingetrokken. In totaal heeft de commissie daarom 53 inhoudelijke adviezen gegeven in 2024.

Gemert-Bakel
In de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024 zijn voor de gemeente Gemert-Bakel 36 bezwaarschriften door de commissie behandeld.

Laarbeek
In dezelfde periode zijn voor de gemeente Laarbeek 16 bezwaarschriften door de commissie behandeld, waarvan er in 15 zaken is geadviseerd. Eén bezwaar is na de zitting ingetrokken.

Peelgemeenten
In dezelfde periode zijn voor Peelgemeenten 2 bezwaarschriften door de commissie behandeld.

Over de jaren 2016 tot en met 2024 levert het aantal bezwaarschriften het volgende beeld op:

4.2 Uitgebrachte adviezen

De inhoudelijk uitgebrachte adviezen door de commissie in de 53 bezwaarschriften luiden als volgt:

- 23 x het bestreden besluit in stand laten;
- 10 x het bestreden besluit herroepen;
- 5 x het bezwaar niet-ontvankelijk verklaren;
- 15 x een motiveringsgebrek in het bestreden besluit met de mogelijkheid tot herstel;

Hieronder volgt het aantal uitgebrachte adviezen per gemeente per onderwerp.

4.2.1 Uitgebrachte adviezen voor gemeente Gemert-Bakel

Vakgebied	**In stand**
Omgevingsvergunning	10
Handhaving	4
Diversen	1
Subtotaal	**15**

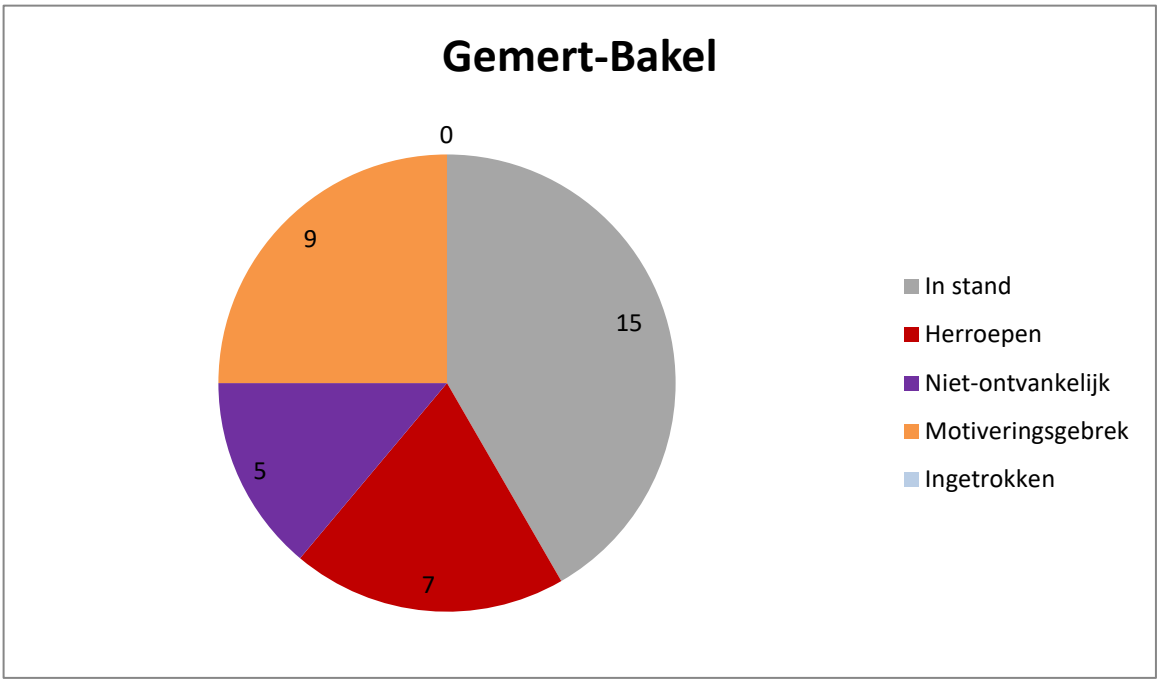
Vakgebied	**Herroepen**
Omgevingsvergunning	2
Handhaving	5
Subtotaal	**7**

Vakgebied	**Niet-ontvankelijk**
Omgevingsvergunning	3
Handhaving	1
Diversen	1
Subtotaal	**5**

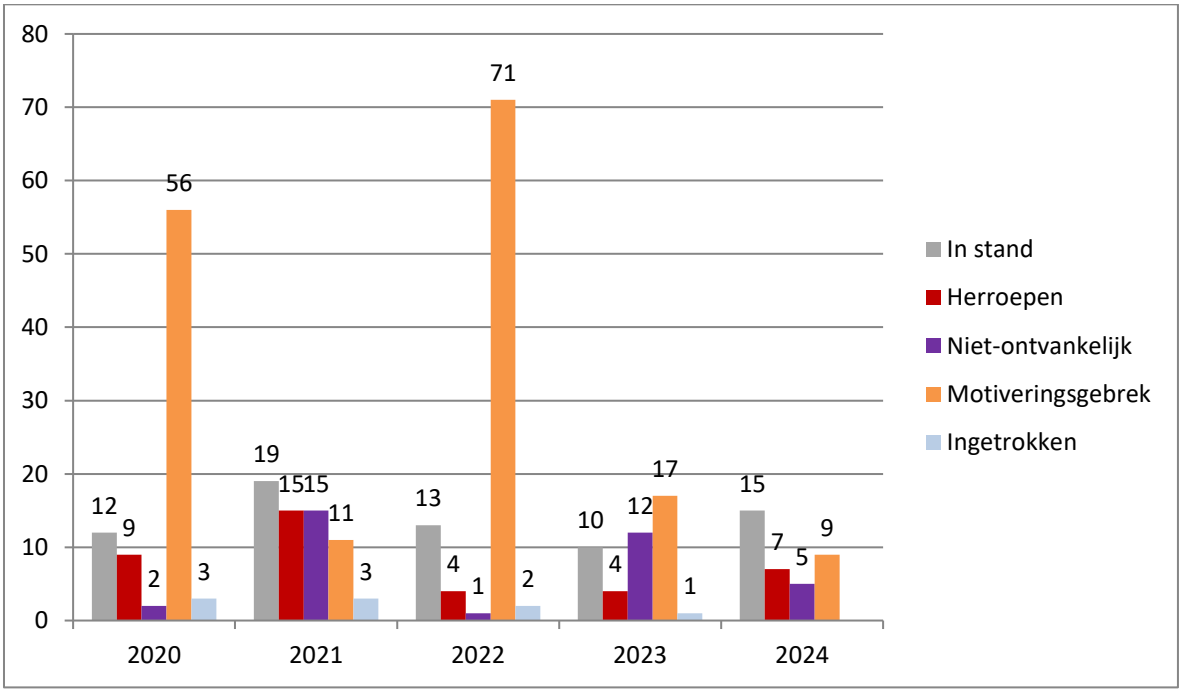
Vakgebied	**Motiveringsgebrek**
Omgevingsvergunning	5
Handhaving	2
Diversen	2
Subtotaal	**9**

Totaal	**36**

Voor 2024 levert dat het volgende beeld op:

Over de jaren 2020 tot en met 2024 levert dat het volgende beeld op:

4.2.2 Uitgebrachte adviezen voor gemeente Laarbeek

Vakgebied	In stand
Omgevingsvergunning	3
Handhaving	3
Diversen	1
Subtotaal	**7**

Vakgebied	Herroepen
Omgevingsvergunning	1
Handhaving	1
Diversen	1
Subtotaal	**3**

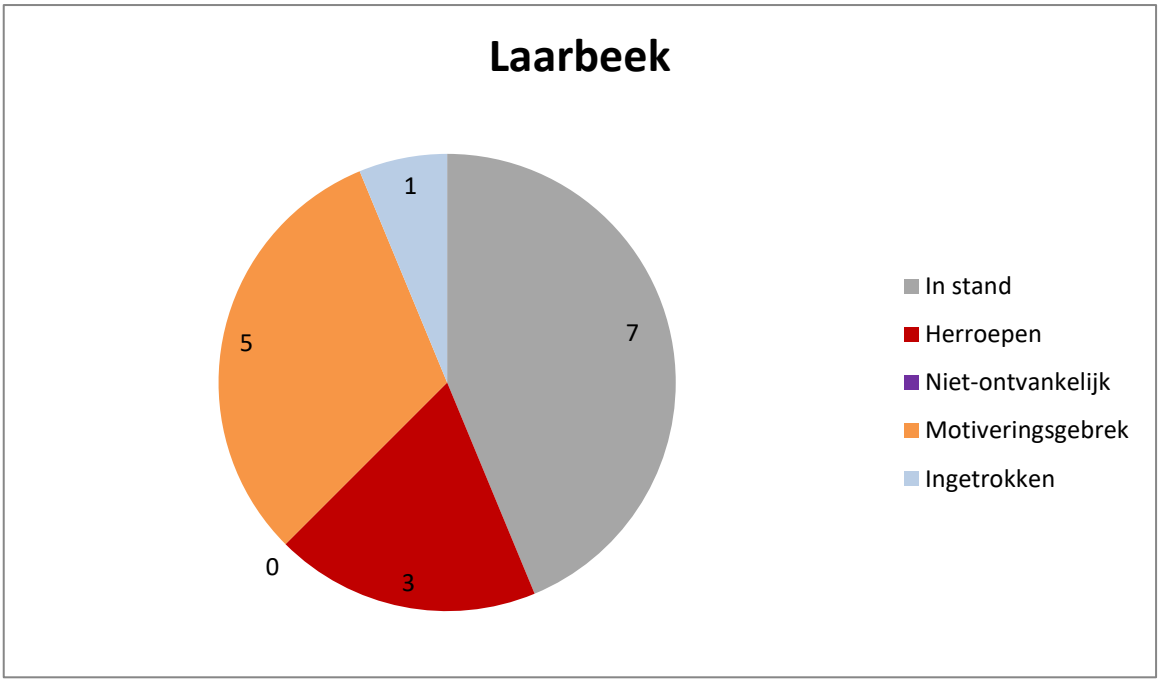
Vakgebied	Niet-ontvankelijk
Subtotaal	**0**

Vakgebied	Motiveringsgebrek
Omgevingsvergunning	2
Diversen	3
Subtotaal	**5**

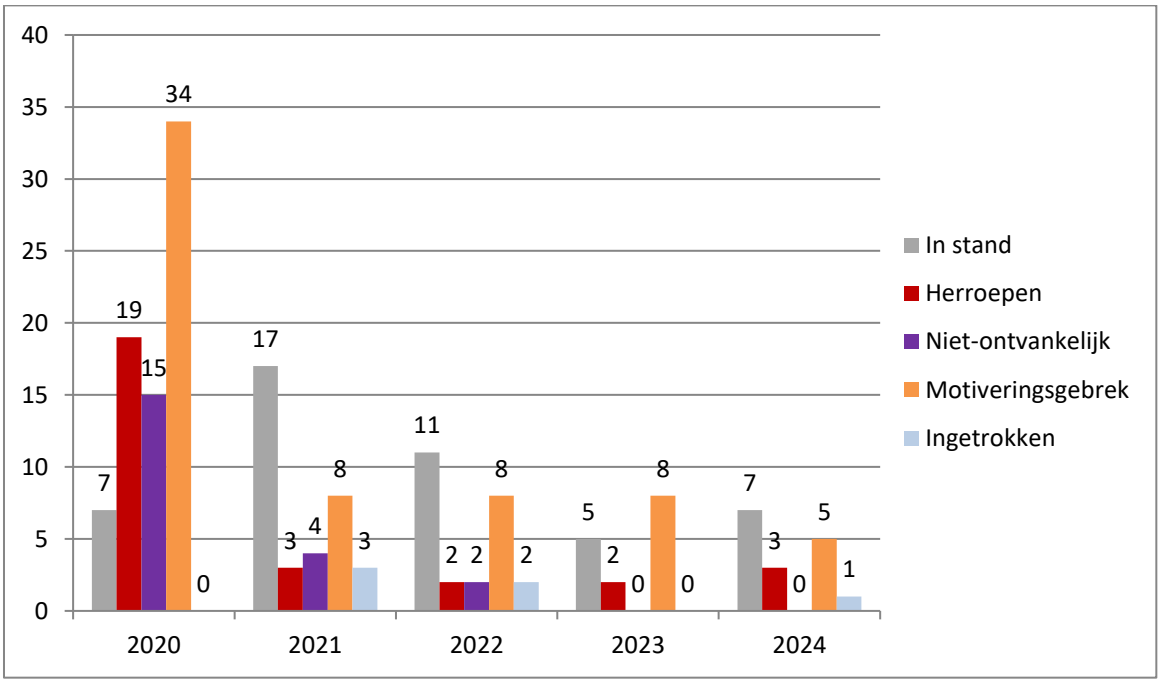
Ingetrokken (na hoorzitting, zonder advies)	**1**

Totaal	**16**

Voor 2024 levert dat het volgende beeld op:

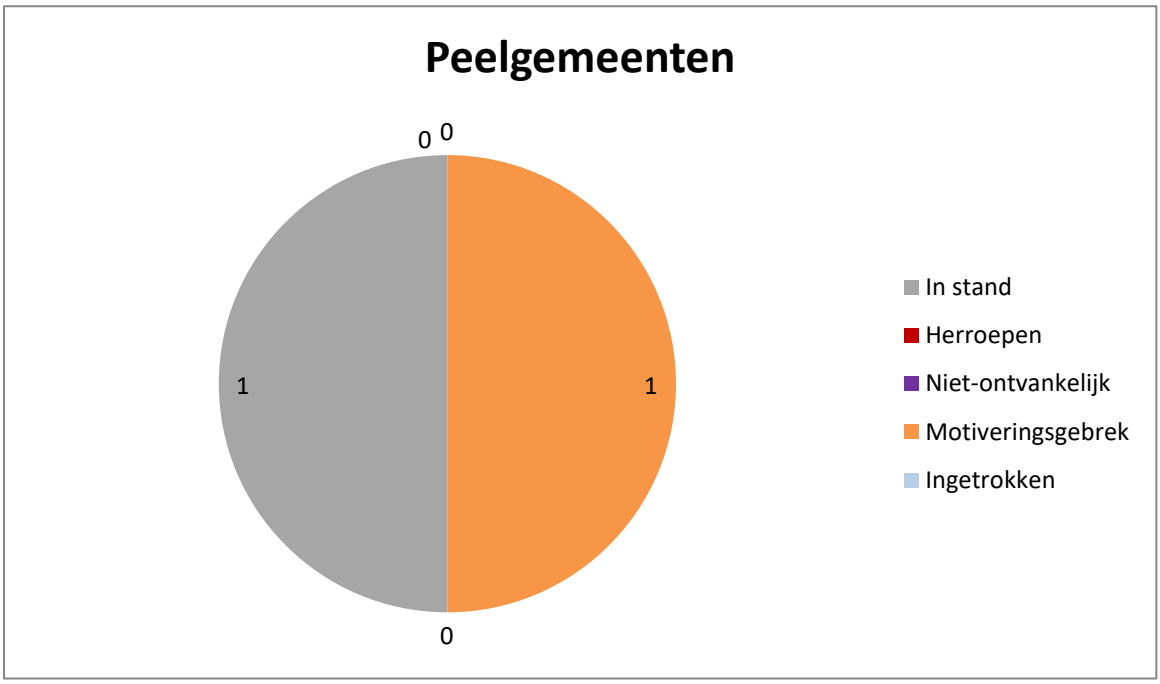
Over de jaren 2020 tot en met 2024 levert dat het volgende beeld op:

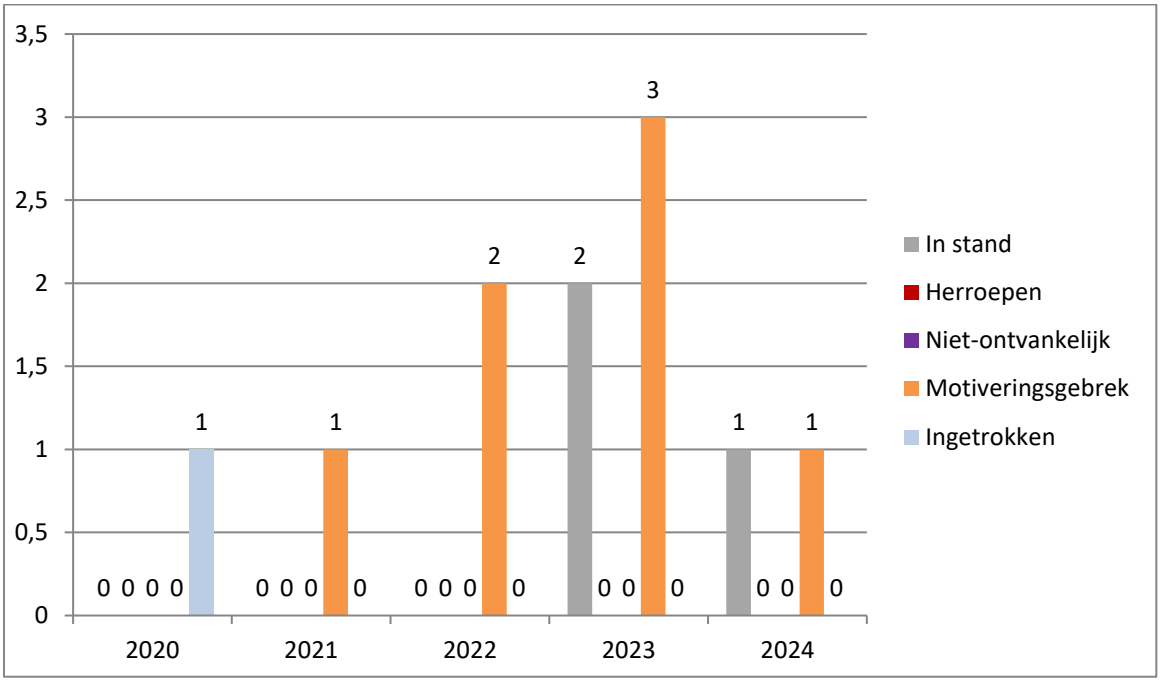
4.2.3 Uitgebrachte adviezen voor Peelgemeenten

Vakgebied	In stand	Motiveringsgebrek
Wmo	1	1
Totaal	**2**	

Voor 2024 levert dat het volgende beeld op:

Over de jaren 2020 tot en met 2024 levert dat het volgende beeld op:

4.3 Beslissingen op bezwaar

De verschillende bestuursorganen (de raad, het college van burgemeester en wethouders, de burgemeester) van beide gemeenten zijn bevoegd tot het nemen van de beslissingen op bezwaar. Peelgemeenten is niet bevoegd voor het nemen van beslissingen op bezwaar.

Sommige bezwaren springen meer dan gemiddeld in het oog, met name vanwege media-aandacht. Zo zijn er in Gemert veel ontwikkelingen rondom het kasteel, waarbij de inwoners van Gemert zich erg betrokken voelen. In Laarbeek (Aarle-Rixtel) zijn omwonenden erg betrokken bij de geopende opvanglocatie voor Oekraïense vluchtelingen. Ook het Dierenpark in Laarbeek (Beek en Donk) kreeg media-aandacht, omdat ze minder subsidie krijgen en daarom vrezen voor hun voortbestaan.

Van de uitgebrachte adviezen door de commissie zijn, voor zover bij de commissie bekend, alle adviezen door het bestuursorgaan bij het nemen van de beslissing op het bezwaar overgenomen.

4.4 Afhandelingstermijn

Een bezwaarschrift moet uiterlijk binnen 18 weken worden afgehandeld na het einde van de bezwaartermijn. In het kader van het proces van afhandeling van bezwaarschriften is intern afgesproken dat zowel het bestuursorgaan als de commissie ieder maximaal 9 weken behandeltijd heeft. In een aantal bezwaarzaken is de termijn van 18 weken niet gehaald. Bij

een aantal daarvan komt dat doordat de stukken te laat bij de commissie zijn aangeleverd en dat de advisering van de commissie wat langer heeft geduurd gelet op de complexiteit van de casus.

4.5 Aantal hoorzittingen

De commissie bezwaarschriften heeft in 2024 in totaal 29 hoorzittingen gehouden. Tijdens deze hoorzittingen zijn 54 bezwaarschriften behandeld. Dit betekent een gemiddelde van 1,9 bezwaarschriften per hoorzitting.

4.6 Tijdstip en locaties hoorzittingen

De hoorzittingen van de commissie worden in beginsel om en om gepland in de gemeentehuizen van Gemert-Bakel en Laarbeek en vinden op woensdagochtend plaats. Wanneer het grootste deel van de te behandelen zaken uit dezelfde gemeente komt, wordt de hoorzitting in die gemeente gehouden. Dit leidt ertoe dat in Gemert-Bakel ongeveer twee keer vaker een hoorzitting plaatsvindt dan in Laarbeek.

In 2024 zijn bij de gemeente Gemert-Bakel 19 hoorzittingen gehouden en bij de gemeente Laarbeek 10 hoorzittingen.

5. Mediation in de bezwaarfase

Mediation is een vorm van conflictbemiddeling. Het doel is om een voor alle partijen aanvaardbare oplossing te vinden om daarmee een juridische procedure te voorkomen, zoals een bezwaarprocedure. Mediation is vaak voor een procespartij minder ingrijpend dan een formele procedure. Conflictbemiddeling kan worden toegepast door het bestuursorgaan zelf, maar ook door een externe onafhankelijke mediator. Tevens kan de commissie tijdens de hoorzitting de mogelijkheden van een oplossing in onderling overleg tussen partijen aftasten.

Bij de commissie is niet bekend of in 2024 bij één van beide gemeenten in een bezwaarzaak conflictbemiddeling door een externe mediator is toegepast, of dat het bestuursorgaan dat in een eerder stadium heeft gedaan (voordat een bezwaarschrift naar de commissie wordt gestuurd). Bij het ene bezwaar dat is ingetrokken na de hoorzitting van de commissie, zijn partijen in onderling overleg tot een oplossing gekomen.

6. Conclusies en aandachtspunten

6.1 Conclusies

In 2024 heeft de commissie in totaal iets minder bezwaarschriften behandeld dan in 2023. Het aantal behandelde bezwaarschriften voor de gemeente Gemert-Bakel is het laagste sinds 2015. Voor de gemeente Laarbeek ligt het aantal rond het gemiddelde. In de vergelijking tussen Gemert-Bakel en Laarbeek zien we nog wel de verhouding dat er voor Gemert-Bakel twee keer zoveel bezwaren worden behandeld als voor Laarbeek.

De commissie heeft ook in 2024 relatief veel adviezen uitgebracht waarin het bestuursorgaan wordt geadviseerd de motivering van het bestreden besluit te verbeteren.

6.2 Aandachtspunten

De commissie complimenteert beide gemeenten met haar inspanningen voor de bezwaarprocedures en de hoorzittingen daaromtrent. De commissie signaleert de volgende aandachtspunten.

Blijvende aandacht vraagt de commissie voor een tijdige en correcte aanlevering van een volledig procesdossier om de hoorzittingen degelijk voor te kunnen bereiden en de afhandelingstermijnen te kunnen halen. Uit efficiencyoverwegingen vraagt de commissie bovendien aandacht voor een gecoördineerde behandeling van verschillende bezwaren tegen hetzelfde besluit.

Verder blijft de commissie aandacht vragen voor een deugdelijke voorbereiding en motivering van besluiten. Bij een zorgvuldige voorbereiding van besluiten dienen in elk geval alle relevante feiten te worden verzameld. Elk besluit dient een voldoende draagkrachtige motivering te bevatten. Derhalve moet duidelijk uitgelegd worden waarom een besluit wordt genomen, welke belangen zijn afgewogen, op basis van welke regelgeving het besluit is genomen en welke rechtsbeschermingsmogelijkheden er zijn.

Naast het bewaken van termijnen en een goede inhoudelijke en juridische inhoud van besluiten, is het soms ook van belang om maatwerkoplossingen te overwegen om bezwaarschriften te voorkomen. Zeker in gevallen waarbij geen belangen van derden in het geding zijn kan dit mogelijk een oplossing bieden in bijzondere situaties.

De commissie complimenteert beide gemeenten ook met de inspanning om bezwaarzaken in overleg met bezwaarmakers op te lossen. Niettemin zou dat naar het idee van de commissie nog vaker kunnen worden geprobeerd. Mediation (conflictbemiddeling) vooraf aan de behandeling van een bezwaarschrift bij de commissie, is en blijft een goede manier om bezwaren tegen een besluit in onderling overleg met de procespartijen proberen op te lossen. Daarbij kan ook een eventuele onzorgvuldigheid worden verholpen, of een maatwerkoplossing worden gevonden waardoor een conflict wordt voorkomen of verholpen. Daarbij is relevant dat het bestuursorgaan het volledige besluit heroverweegt en niet alleen naar de ingebrachte bezwaren kijkt. Het kan positief werken om contact op te nemen met een procespartij om de

pijnpunten te achterhalen en een beslissing te verhelderen. Op deze manier kan misschien informeel een oplossing worden gevonden of meer begrip voor elkaar ontstaan, wat tot een intrekking van een bezwaarschrift kan leiden. De commissie wordt in elk geval graag op de hoogte gebracht, bijvoorbeeld in het verweerschrift, als het bestuursorgaan conflictbemiddeling in een bezwaarzaak heeft toegepast.

De commissie blijft tenslotte ook aandacht vragen voor het sturen van de beslissingen op bezwaar aan de commissie. Datzelfde geldt voor eventuele gerechtelijke uitspraken over bezwaarzaken waarin de commissie heeft geadviseerd. De commissie wil niet alleen graag op de hoogte zijn van het eindresultaat, maar de commissie kan daarvan mogelijk ook leren.